

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: October/November-2022
Economics (Optional) Paper-I
COO1: Principles of Cooperation

Day and Date: Saturday, 10/12/2022
Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Most of the countries in the world have adopted the ----- economy.
a) Capitalist b) Socialist c) Mixed d) Co-operation
- 2 In a socialist economy the means of production were owned by -----.
a) Person b) Society c) Capitalist d) Industrialist
- 3 ----- is the golden mean of Capitalism and Socialism.
a) Imperialism b) Communism c) Democracy d) Cooperation
- 4 The ownership factors of Production is ----- in capitalism
a) Joint b) Cooperation c) Private d) Mixed
- 5 Which of the following elements are similar in capitalism and co-operation.?
a) Financial freedom b) Use of Capital c) The right to private property d) All of the above
- 6 Government has give many types of ----- to co-operatives.
a) Funds b) Guarantee c) Savings d) Tax reliefs
- 7 The State Government provides financial assistance to co-operatives by purchasing of -----.
a) Commodities b) Bonds c) Share capital d) None of these
- 8 There were ----- numbers of Appellate Courts are functioning in Maharashtra.
a) 3 b) 4 c) 5 d) 6
- 9 ----- is head of the co-operative administration.
a) Supervisor b) Co-Registrar c) Registrar d) Auditor
- 10 For the appointing of judges Maharashtra State Co-operative Societies Act 1960 was amended in -----

a) 1982 b) 1985 c) 1990 d) 1995
- 11 ----- Audit is mandatory on all co-operative societies as per co-operative law.
a) Statutory b) Continuous c) Internal d) Interim

- 4 भांडवलशाहीत उत्पादनाची साधने ----- मालकीचे असतात. अ) संयुक्त ब) सहकार क) खाजगी ड)
- 5 खालीलपैकी कोणता घटक भांडवलशाही आणि सहकारामध्ये समान असतो.
अ) आर्थिक स्वातंत्र्य ब) आर्थिक स्वातंत्र्य क) खाजगी मालमत्तेचा हक्क ड) वरील सर्व
- 6 शासन सहकारी संस्थांना अनेक प्रकारच्या ----- देते
अ) निधी ब) हमी क) बचती ड) कर सवलती
- 7 राज्य सरकार ----- खरेदी करून सहकारी संस्थांना आर्थिक मदत देते. अ) वस्तू ब) कर्जरोखे क) भागभांडवल ड) यापैकी नाही
- 8 महाराष्ट्रात कार्यरत असणाऱ्या अपिलेट न्यायालयांची संख्या ----- इतकी आहे. अ) ३ ब) ४ क) ५ ड) ६
- 9 सहकारी प्रशासनाचा प्रमुख ----- असतो. अ) सुपरवायझर ब) सहनिबंधक क) निबंधक ड) ऑडिटर
- 10 न्यायाधीशांच्या नियुक्तीबाबत महाराष्ट्र राज्य सहकारी संस्था कायदा ----- साली दुरुस्त करण्यात आला.
अ) १९८२ ब) १९८५ क) १९९० ड) १९९५
- 11 हिशोब तपासणी सर्व सहकारी संस्थांवर सहकार कायदानुसार बंधनकारक असते.
अ) वैधानिक ब) सातत्यपूर्ण क) अंतर्गत ड) मध्यावधी
- 12 लेखापरीक्षकाने तयार केलेल्या अहवालाचे ---- भाग पडतात.
अ) एक ब) दोन क) तीन ड) चार
- 13 सहकारी संस्थेचे सर्वांगीण कामकाज जर उत्तम असेल तर त्या संस्थेस हिशोब तपासणीत ----- वर्ग दिला जातो.
अ) अ ब) ब क) क ड) ड
- 14 सहकारी संस्थाना लेखापरीक्षण करणे ----- असते.
अ) सक्तीचे ब) सोयीचे क) ऐच्छिक ड) यापैकी नाही.
- 15 वार्षिक हिशोब तपासणीच्या मध्येच केलेल्या हिशोब तपासणीला ----- म्हणतात.
अ) वैधानिक ब) निरंतर क) अंतर्गत ड) मध्यावधी

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 समाजवादाचे दोष
- 2 साम्यवाद आणि सहकारातील फरक
- 3 सहकारी निबंधकाची कार्ये
- 4 सहकारी अंकेक्षणाची गरज

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 सहकार भांडवलशाही आणि समाजवादातील सुवर्णमध्य स्पष्ट करा.
- 2 सहकारी न्यायव्यवस्था स्पष्ट करा.
- 3 सहकारी संस्थेच्या ऑडिटरची भूमिका स्पष्ट करा.
- 4 सहकारी अंकेक्षणाचे गुण सांगा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 समाजवादाची वैशिष्ट्ये सांगा.

2 सहकारी चळवळीच्या विकासातील सरकारची भूमिका विशद करा.

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: October/November-2022 Economics (Optional) Paper-I

COO1: Principles of Cooperation

Day and Date: Saturday, 10/12/2022

Total Marks: 60

Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 जगातील बहुसंख्य देशांनी ----- अर्थव्यवस्था स्वीकारली आहे

अ) भांडवलशाही ब) समाजवादी क) मिश्र ड) सहकार

Option 1

2 समाजवादी अर्थव्यवस्थेत उत्पादन साधनांवर ----- ची मालकी असते.

अ) व्यक्ती ब) समाज क) भांडवलदार ड) उद्योगपती

Option 2

3 भांडवलशाही आणि समाजवादाचा सुवर्णमध्य म्हणजे ----- होय

अ) साम्राज्यवाद ब) साम्यवाद क) लोकशाही ड) सहकार

Option 4

4 भांडवलशाहीत उत्पादनाची साधने ----- मालकीचे असतात. अ) संयुक्त ब) सहकार क) खाजगी ड)

Option 3

5 खालीलपैकी कोणता घटक भांडवलशाही आणि सहकारामध्ये समान असतो.

अ) आर्थिक स्वातंत्र्य ब) आर्थिक स्वातंत्र्य क) खाजगी मालमत्तेचा हक्क ड) वरील सर्व

Option 4

6 शासन सहकारी संस्थांना अनेक प्रकारच्या ----- देते

अ) निधी ब) हमी क) बचती ड) कर सवलती

Option 4

7 राज्य सरकार ----- खरेदी करून सहकारी संस्थांना आर्थिक मदत देते. अ) वस्तू ब) कर्जरोखे क) भागभांडवल ड) यापैकी नाही

Option 3

8 महाराष्ट्रात कार्यरत असणाऱ्या अपिलेट न्यायालयांची संख्या ----- इतकी आहे. अ) ३ ब)

४ क) ५ ड) ६

Option 2

9 सहकारी प्रशासनाचा प्रमुख ----- असतो. अ) सुपरवायझर ब) सहनिबंधक क) निबंधक ड) ऑडिटर

Option 3

10 न्यायाधीशांच्या नियुक्तीबाबत महाराष्ट्र राज्य सहकारी संस्था कायदा ----- साली दुरुस्त करण्यात आला.

अ) १९८२ ब) १९८५ क) १९९० ड) १९९५

Option 1

11 हिशोब तपासणी सर्व सहकारी संस्थांवर सहकार कायदानुसार बंधनकारक असते.

अ) वैधानिक ब) सातत्यपूर्ण क) अंतर्गत ड) मध्यावधी

Option 1

- 12 लेखापरीक्षकाने तयार केलेल्या अहवालाचे ---- भाग पडतात.
अ) एक ब) दोन क) तीन ड) चार

Option 2

- 13 सहकारी संस्थेचे सर्वांगीण कामकाज जर उत्तम असेल तर त्या संस्थेस हिशोब तपासणीत ----- वर्ग दिला जातो.
अ) अ ब) ब क) क ड) ड

Option 1

- 14 सहकारी संस्थाना लेखापरीक्षण करणे ----- असते.
अ) सक्तीचे ब) सोयीचे क) ऐच्छिक ड) यापैकी नाही.

Option 1

- 15 वार्षिक हिशोब तपासणीच्या मध्येच केलेल्या हिशोब तपासणीला ----- म्हणतात.
अ) वैधानिक ब) निरंतर क) अंतर्गत ड) मध्यावधी

Option 4

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 समाजवादाचे दोष

Ans:

- 2 साम्यवाद आणि सहकारातील फरक

Ans:

- 3 सहकारी निबंधकाची कार्ये

Ans:

- 4 सहकारी अंकेक्षणाची गरज

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 सहकार भांडवलशाही आणि समाजवादातील सुवर्णमध्य स्पष्ट करा.

Ans:

- 2 सहकारी न्यायव्यवस्था स्पष्ट करा.

Ans:

- 3 सहकारी संस्थेच्या ऑडिटरची भूमिका स्पष्ट करा.

Ans:

- 4 सहकारी अंकेक्षणाचे गुण सांगा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 समाजवादाची वैशिष्ट्ये सांगा.

Ans:

2 सहकारी चळवळीच्या विकासातील सरकारची भूमिका विशद करा.

Ans:
